

FRÉDÉRIC RIVET (LONDEN)
AAN CONSTANTIJN HUYGENS (DEN HAAG)
1 MEI 1645
3942

Antwoord op brieven van Huygens van 20 maart, 3 en 16 april 1645 (verloren).

Samenvatting: Rivet bericht dat Gaultier voor Huygens een voortreffelijke maar dure luit heeft gevonden. Hij heeft besloten de koop te sluiten voor £30, maar onder de voorwaarde dat Huygens de koop ongedaan mag maken als de luit hem niet bevalt of als hij hem te duur vindt.

Bijlagen: luit; zesstemmige fantasieën (Orlando Gibbons); Gaultier aan Huygens, begin april 1645 (3928); Gaultier aan Huygens, ca. 30 april 1645 (3940A).

Door de terugkerende ambassadeurs Willem Boreel en Johan van Reede naar Huygens gebracht. Dezen verlieten Londen op 2 mei 1645 en kwamen op 4 mei te Den Haag aan. Huygens' antwoorden van 8 en 15 mei 1645 zijn verloren gegaan.

Primaire bron: Londen, Brit. Lib., Ms. Add. 22953, nr. 93, fols. 203-204: brief (dubbelvel, 18x26cm, ab | d; autograaf).

Vroegere uitgaven: Land 1885, Bijlage A, pp. 65-66: onvolledig (<Monsieur Gaultier ... avez demandées.>).

— Land 1891, p. 221: onvolledig (<Monsieur Gaultier ... avez demandées.>).

— Worp 4, nr. 3942, pp. 145-146: onvolledig (<Pour l'huile ... au plustost.>), rest samengevat.

Namen: Willem Boreel; Jacques Gaultier; Orlando Gibbons; Johan van Reede.

Plaats: Covent Garden (Londen).

Glossarium: luth (luit); phantasie (fantasie).

Transcriptie

À Monsieur

Monsieur le Chevalier Huijgens, Seigneur de Zulichem, Conseiller et Secrétaire de Son Altesse Monseigneur le Prince d'Orange, etc.,

à La Haye.

Monsieur,

Attendant le départ de Messieurs les Ambassadeurs, que j'avois creu de voir estre plustost, j'ay tousjours remis jusques à présent la response aux lettres qu'il vous a pleu me faire l'honneur de m'escire du 20e Mars, et 3 et 16e Apvril, espérant qu'avec icelle j'aurois le moyen de satisfaire à vostre désir, et vous faire veoir les effects de vos commendemens.

Monsieur Gaultier m'avoit presque mis au désespoir de vous pouvoir procurer le luth que vous luy avez demandé, comme vous verrez par sa première lettre, à cause de sa rareté, et ce n'est que d'avant-hier que par un hazard admirable il en a recouvert un, mais de hault pris, et non si hault qu'il pourroit valoir en temps de paix. Cependant pour ne laisser eschapper cette belle occasion du retour de Messieurs les Ambassadeurs, qui ne se rencontrera possible de long temps, nous avons trouvé à propos de faire marché et de payer les trente livres sterlings pour lesquelles on nous l'a laissé, ce que j'ay fait. Mais à cette condition que, si ce prix ou le luth mesme ne vous ag- | b | -gréent, en le renvoyant ici, ni gasté ni cassé, comme on vous l'envoye, on rendra l'argent que j'ay desboursé. De quoy le vendeur voudroit bien estre adverti au plustost, ne faisant estat de toucher à ladite somme devant ce temps-là. Je remets le reste, touchant la bonté, la rareté et la valeur, à Monsieur Gaultier, qui s'y entend mieux que personne du monde. Et adjousteray seulement que dans la mesme

caisse que j'ay faict faire exprez pour le transport plus seur et plus commode, vous trouverez aussi les 6 parties des phantasies de Gibbons telles que vous les avez demandées.

Pour l'huile et l'esprit dont vous faictes mention, on m'a asseuré qu'on est fort subject à y estre trompé, outres que les meilleurs chymistes qui estoient ici, et notamment celuy qui demouroit au Covent Garden, en sont chassez par la guerre. Un mien ami m'a pourtant promis de m'en faire veoir un, qui est le seul qui reste et demeure dela l'eau. Nous verrons ce que nous pourrons avoir de luy, et sçavoir ce que desirez entendre touchant les autres extraicts qu'il peut tirer, et ne manqueray de vous advertir du tout au plustost. Vous suppliant cependant très-humblement de me continuer l'honneur de vos commendemens, si je suis si heureux que d'en estre jugé par vous digne et capable, vous protestant que je n'ay plus grande passion que d'estre tenu toute ma vie et partout,

Monsieur,

pour vostre très-humble et obéissant serviteur
Fridéric Rivet.

De Londres, ce premier May 1645.

Vertaling

Aan de heer [Constantijn] Huygens, ridder, heer van Zuilichem, raad en secretaris van Zijne Hoogheid de prins van Oranje, enz.,

te Den Haag.

Mijnheer,

Omdat ik het vertrek afwachtte van de heren ¹ambassadeurs, dat ik eerder had verwacht, heb ik het tot nu toe telkens uitgesteld om te antwoorden op de brieven die u mij op 20 maart, en 3 en 16 april hebt willen schrijven, maar ik hoop dat ik met deze brief aan uw wens kan voldoen en u het resultaat kan laten zien van uw verzoeken.

De heer [Jacques] Gaultier had mij bijna doen wanhopen of hij u wel de luit kon sturen waar u hem om had gevraagd, zoals u kunt zien in zijn eerste ²brief, vanwege de zeldzaamheid ervan, en pas eergisteren heeft hij door een gelukkig toeval de hand op één kunnen leggen, weliswaar een dure, maar niet zo duur als in vreedstijd. Om de mooie gelegenheid van de terugkeer van de heren ³ambassadeurs niet te laten voorbijgaan, welke zich mogelijk pas over lange tijd weer zal voordoen, hebben wij het passend gevonden zaken te doen en de 30 pond sterling te betalen waarvoor men hem aan ons heeft willen afstaan, wat ik heb gedaan. Maar wel onder de voorwaarde dat, als de prijs of de luit zelf u niet zou bevallen, zij het geld dat ik heb betaald zullen teruggeven, als u de luit onbedorven en onbeschadigd terugstuurt zoals hij aan u is gezonden. De verkoper wil hiervan wel zo snel mogelijk op de hoogte worden gesteld, omdat hij dan tot dat tijdstip de voornoemde som onaangesproken zal laten. De rest, wat de kwaliteit, de bijzonderheid en de waarde aangaat, laat ik graag over aan de heer Gaultier, die hiervan meer verstand heeft dan wie ook ter wereld. En ik voeg er hier alleen aan toe dat zich in de kist, die ik speciaal heb laten maken om de luit zo veilig en geschikt mogelijk te laten vervoeren, ook de zes partijen van de fantasieën van [Orlando] Gibbons bevinden, waarnaar u hebt gevraagd.

---

¹ Willem Boreel en Johan van Reede. Zij verbleven sinds januari 1644 als buitengewoon ambassadeur in Engeland om met de gewone ambassadeur Albert Joachimi namens de Staten Generaal te bemiddelen in het conflict tussen Parlement en koning. Op 2 mei 1645 verlieten de ambassadeurs Engeland; op 4 mei kwamen ze te Den Haag aan. Zie het verbaal van deze ambassade in ARA Staten-Generaal 8396 (=8397).

² Gaultier aan Huygens, begin april 1645 (3928).

³ Willem Boreel en Johan van Reede,

Wat betreft de olie en de spiritus die u noemde, heeft men mij verzekerd dat men snel wordt misleid, waarbij nog komt dat de beste scheikundigen die hier waren en met name degene die aan Covent Garden woonde, door de oorlog zijn verjaagd. Een vriend van mij heeft mij evenwel beloofd er met mij één op te zoeken, die is gebleven en aan de andere kant van het ⁴water woont. Wij zullen zien wat wij van hem kunnen krijgen, en horen wat u wilt weten over de andere extracten die hij kan maken, en ik zal niet in gebreke blijven u zo spoedig mogelijk op de hoogte te stellen. Onderwijl verzoek ik u nederig mij te blijven vereren met uw opdrachten, als ik zo gelukkig ben door u daartoe waardig en bekwaam te worden geacht, u verzekerende dat ik geen vuriger wens heb dan altijd en overal te worden beschouwd,

mijnheer,

als uw nederige en gehoorzame dienaar
Frédéric Rivet.

Londen, 1 mei 1645.

---

⁴. De Theems.